

แผนปรับปรุงประสิทธิภาพประสิทธิผลการดำเนินงาน เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมวันที่ 12 มิถุนายน 2555 ได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอของกระทรวงการคลัง ตามแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้การใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียนเป็นไปอย่างคุ้มค่า ถูกต้อง โปร่งใสและลดภาระการอุดหนุนเงินงบประมาณจากภาครัฐ โดยกระทรวงการคลังได้เสนอให้เงินทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินประจำปีบัญชี 2553 ต่ำกว่า 3 คะแนน พิจารณากำหนดแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพประสิทธิผลการดำเนินงาน และรายงานต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแจ้งผลให้กรมบัญชีกลางทราบภายใน 2 เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ และมอบหมายให้กรมบัญชีกลางเสนอรวมหรือยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน (ได้คะแนนต่ำกว่า 3 คะแนน) ติดต่อกันเกิน 3 ปี รวมทั้งได้รายงานปัญหาอุปสรรคและตั้งข้อสังเกตว่าเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู มีการจัดทำงบการเงินล่าช้า หรืองบการเงินยังไม่ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผ่านเกณฑ์การประเมิน จึงเห็นควรจัดทำแผนปรับปรุงประสิทธิภาพประสิทธิผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู

2. สภาพปัจจุบันของเงินทุนหมุนเวียน

เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู เป็นเงินนอกงบประมาณที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2540 ประเภททุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืม มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู ปัจจุบันมีทุนดำเนินการที่ได้รับจากเงินงบประมาณทั้งสิ้น 1,200 ล้านบาท บริหารงานในรูปองค์คณะบุคคล 2 ระดับ คือ คณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู และคณะอนุกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนส่วนราชการ/เขตพื้นที่การศึกษา และมอบอำนาจให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นผู้จัดทำสัญญากู้ยืมเงิน จ่ายเงินกู้ยืม และรับชำระคืนหนี้เงินกู้ยืมและดอกเบี้ย โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ประกอบด้วยข้าราชการ และลูกจ้างเงินทุน เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินงานในส่วนกลาง มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย บริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู ตลอดจนสวัสดิการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ผลการประเมินเงินทุนหมุนเวียน

เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู มีผลการประเมิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 – 2554 สรุปได้ ดังนี้

เกณฑ์วัดการดำเนินงาน	คะแนน			
	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554
1. ด้านการเงิน	2.9820	1.0000	1.2142	2.1092
2. ด้านปฏิบัติการ	3.2857	1.0000	2.5714	1.0000
3. การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1.0000	3.7500	3.5748	2.8560
4. การบริหารพัฒนาทุน	1.0000	4.2000	2.4475	1.0000
คะแนนเฉลี่ย	2.1964	2.5100	2.4991	1.5930

2.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกด้วย SWOT Analysis Model พบว่าเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
1. เงินทุนหมุนเวียนเป็นเงินที่ได้รับจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยในตลาดเงิน 3. การดำเนินงานสามารถใช้จ่ายจากเงินทุนฯ ได้ 4. เจ้าหน้าที่มีความตั้งใจและมีความมุ่งมั่นในการทำงาน	1. วงเงินให้กู้ยืมต่ำ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินให้ผู้กู้ได้อย่างเบ็ดเสร็จ และไม่จูงใจให้กู้ยืม 2. การให้กู้ยืมมีขั้นตอนมาก ยุ่งยาก และใช้เวลาดำเนินงานนาน 3. การประชาสัมพันธ์น้อยไป และไม่เข้าถึงกลุ่มผู้ที่ต้องการกู้ยืมเงิน 4. ฐานข้อมูลหนี้สินข้าราชการครูของเงินทุนหมุนเวียนไม่เป็นปัจจุบัน และไม่มีข้อมูลลูกหนี้เก่าที่กู้ยืมผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง มีเฉพาะข้อมูลลูกหนี้ที่กู้ยืมผ่านธนาคารและยังชำระหนี้ไม่เสร็จสิ้น 5. เจ้าหน้าที่ขาดความชำนาญในการติดตามหนี้ การวิเคราะห์หนี้ การเสนอดำเนินคดี การบังคับคดี และทำบัญชี

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	6. ลูกจ้างเงินทุนมีอัตราการลาออกสูง เนื่องจากงานไม่มั่นคง สัญญาจ้างทำปีต่อปี 7. มีหนี้ค้างชำระพอสมควร และบางรายค้างชำระเป็นเวลานาน 8. ไม่มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนครูที่เป็นหนี้วิกฤติ และมูลหนี้ที่แท้จริง 9. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการประสานงาน และติดตามการชำระหนี้อย่างจริงจัง ทำให้มีหนี้ค้างชำระสะสมจำนวนมาก 10. หน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่หักเงินเดือน ไม่หักเงินเดือนชำระหนี้ให้เงินทุน เนื่องจากลูกหนี้มีเงินไม่พอหักชำระหนี้
โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
1. รัฐบาลมีนโยบายแก้ปัญหาหนี้สินครู โดยการพักชำระหนี้และปรับโครงสร้างหนี้ 2. กระทรวงศึกษาธิการกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2555 – 2558 เรื่องการปฏิรูปครูเพื่อยกฐานะครูและวิชาชีพครู ให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ชุดโครงการที่ 23 ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สร้างโอกาสให้กับครู 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) มุ่งพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา 4. ผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู 5. ปัญหาหนี้วิกฤติของข้าราชการครูยังรอการแก้ไข	1. การเปลี่ยนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้การดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร เนื่องจากผู้บริหารระดับสูงเป็นประธาน คณะกรรมการบริหารเงินทุนฯ 2. การปรับโครงสร้างและแบ่งงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งส่วนกลางและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง ส่งมอบงาน และข้อมูลหลักฐานไม่ครบถ้วน 3. ตลาดสินเชื่อหรือแหล่งเงินกู้ปัจจุบัน ทำให้ข้าราชการครูสามารถสร้างหนี้สินได้ง่ายขึ้น

2.3 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียน

เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ ดังนี้

วิสัยทัศน์ แก้ไขปัญหาหนี้วิกฤติของข้าราชการครู ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

พันธกิจ

1. ปลดปล่อยหนี้สินข้าราชการครู
2. พัฒนาข้าราชการครูให้มีวินัยทางการเงิน มีความพอเพียง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
3. บริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์

1. ปลดปล่อยหนี้วิกฤติของข้าราชการครู
2. พัฒนาข้าราชการครูให้ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู

เป้าประสงค์

1. ภาระหนี้วิกฤติของข้าราชการครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการลดลงจนไม่เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่และการดำรงชีวิต
2. ข้าราชการครูดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. การบริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. หนี้ค้างชำระของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูมีอัตราลดลง

3. แนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพประสิทธิผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน

1. พิจารณาทบทวนปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการ การจัดแบ่งส่วนงานภายใน และการมอบหมายความรับผิดชอบ
2. เร่งรัดจัดสรรเงินให้ข้าราชการครูที่มีหนี้วิกฤติกู้ยืม ตามประมาณการค่าใช้จ่าย
3. เร่งรัดปิดบัญชีประจำปีและส่งงบการเงินในปีบัญชี 2553 - 2554 ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและรับรอง และประสานติดตามการตรวจสอบรับรองอย่างใกล้ชิด
4. นำผลการประเมินการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนไปประกอบการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานเงินทุน
5. ปรับโครงสร้างหนี้ผู้กู้ยืมที่มีปัญหาในการชำระหนี้
6. พัฒนาข้าราชการครูผู้กู้ยืมให้ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. ปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินโดยลดขั้นตอนการดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูที่มีปัญหาหนี้วิกฤติเข้าถึงเงินทุนหมุนเวียนได้ง่ายขึ้น
8. พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู

9. จัดทำแผนงานและเป้าหมายในการติดตามหนี้สินให้สอดคล้องกับแผนกำกับดูแล ธ.ก.ส. ในการบริหารจัดการหนี้ของเงินทุนหมุนเวียน และเร่งรัดการติดตามหนี้ค้างชำระ
10. จัดประชุมหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้าราชการครูที่มีหนี้วิกฤติได้รับเงินปลดปล่อยหนี้สินตามแผนประมาณการรายจ่ายประจำปี
2. ข้าราชการครูที่ได้รับการช่วยเหลือดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ข้าราชการครูที่มีหนี้ค้างชำระได้รับการปรับโครงสร้างหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
4. ข้าราชการครูที่ได้รับการปลดปล่อยหนี้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขวัญ กำลังใจในการทำงาน มีสถานภาพดีขึ้น มีเกียรติและศักดิ์ศรี สมกับเป็นวิชาชีพชั้นสูง
5. ระบบการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล